

Dimmi

Dit boek is geschreven vanuit mijn hart. Het is voor jou, een vrouw die misschien net als ik, van alles probeerde om gelukkig te zijn. Lees het met plezier, want liefde en haat staan dicht bij elkaar. Geniet ervan en denk dat niets gek kan zijn, zolang je maar van jezelf kan houden. Veel liefs aan alle vrouwen op deze wereld.. Het verhaal speelt zich af in de zeventiger jaren, en ik de liefde van mijn leven tegen kwam. Het was in Spooky, een dag- en nacht broodjeszaak in de Witte de Withstraat in Rotterdam. Ik was daar samen met mijn collega om nog een laatste broodje te eten. Het was middernacht en we waren klaar met ons werk in Bar Herberg Oud-Rotterdam op de Kruiskade. Het was een gewoonte geworden om voor we naar huis gingen eerst een vette hap te gaan eten. Ik was een mooi slank meisje van eenentwintig jaar met lange blonde haren en een onschuldige uitstraling. Ik was naïef ten voeten uit. Mijn collega daarentegen was een doorgewinterde tante van zeven jaar ouder waar ik min of meer bij 'in de leer' was. Zij zag hoe hij naar mij keek en attendeerde mij er op. Hij was me al opgevallen, de grote Italiaan die binnen was gestapt. Ik durfde niet in zijn richting te kijken, maar ik voelde zijn blik en ik bloosde tot achter mijn oren. Deze aantrekkelijke Adonis zou voor mij veel te hoog gegrepen zijn, zo redeneerde ik tegen mijn vriendin.

“Ben je helemaal gek? Kijk nou alleen eens hoe hij naar je kijkt! Nou zeg, kom op! Kom uit je schulp!” Ik overwon mijn angst, keek hem aan en glimlachte naar hem. Die glimlach heeft mijn leven honderdtachtig graden gedraaid.

1

“Mam, ga even zitten, ik ga je iets vertellen dat je héél erg zal vinden.” Ik luister aandachtig naar de woorden van Giulia aan de andere kant van de telefoon. Antonio gaat dood. Hij ligt in het ziekenhuis en is stervende.” Ik krijg een brok in mijn keel en tranen rollen over mijn wangen. “Dood?” vraag ik haar. De woorden van Giulia komen als een mokerslag bij me binnen. “Ga je mee naar het ziekenhuis? Ik ben binnen drie minuten bij je.” “Ja, ja, ik trek mijn schoenen aan en ik wacht buiten voor de deur.” “Is goed. Trek een mantel aan want het is fris buiten.” Mijn keel zet zich op slot en het is net alsof ik stik. Al mijn gevoelens van boosheid, angst en het verliezen van een man die vierenveertig jaar als een rode draad door mijn leven heeft gelopen donderen door mijn lijf. Na vijf minuten sta ik buiten en zie ik de auto van Giulia aan komen rijden. Lucatino zit naast haar. Zou hij meegaan? Hij is pas veertien jaar... Bij het instappen

spreekt Giulia mijn gedachten uit: “Mam, hij is veertien en wil zelf mee.” Mijn kleinzoon lacht. Zijn blik kruist even de mijne en kijkt dan weer verder voor zich uit. Allemaal beleven we onze eigen gedachten. De rit naar het ziekenhuis is wurgend. De één na de andere gedachte schiet door mijn hoofd. Een jaar geleden had Antonio mij voor de zoveelste keer de oorlog verklaard, zomaar, vanuit het niets. Zijn vriendin, die nog niet zo lang geleden zijn leven was binnengestapt, had hem in zijn boosheid naar mij toe gretig gesteund. Zij is de enige die hem de laatste maanden heeft meegemaakt en wel op gezette tijden, want ze heeft een demente echtgenoot thuis zitten. Op het moment dat het niet goed met Antonio ging, moest zij Giulia, geheel tegen haar zin, wel bellen. Ze heeft de afgelopen maanden goed haar best gedaan om hem zich helemaal toe te eigenen en Antonio is altijd al aandachtsgelukkig geweest. Na een rit van hooguit vijf minuten, stoppen we in de parkeergarage van het ziekenhuis. Hoe zal hij erbij liggen en zou ‘zij’ er ook bij zitten? Allemaal vragen waar nog geen antwoord op is. Dan staan we in de gang. Een paar deuren verder ligt hij. De verpleegster wenkt ons en zegt dat we naar binnen mogen. Ze steekt haar hand naar me uit en vraagt: “U bent?” Ze kijkt me nieuwsgierig aan. “Ik ben Elena, de moeder van meneer zijn dochter.” Ze knikt en loopt met ons mee de

ziekenkamer in. Daar ligt hij dan. Na een jaar zie ik hem weer terug, in een kil uitzierend ziekenhuisbed en met zijn ogen dicht. Hij ligt wat scheef, zijn mond een beetje open. Zijn ademhaling is zwaar. Hij heeft een infuusnaald in zijn pols die met stevig wit plakband zit vastgeplakt. Druppeltjes vloeistof bewegen zich door het slangetje naar beneden. De verpleegster laat ons alleen en met ons drieën zitten we stil naast zijn bed. Gedachten wisselen elkaar af. Zou hij er weet van hebben dat wij hier naast hem zitten? Of... Zou hij onze aanwezigheid überhaupt op prijs stellen? In mijn gedachten hoor ik zijn woorden, meestal als hij boos was: “Jullie oeffe niette tranen te laten, nee niemante oeffe huilen voor mij, allemale koomemedie”. Hij kon als geen ander kankeren op alles waar hij van hield. Hij zat zichzelf daar behoorlijk mee in de weg. Luca kijkt naar zijn nonno, een nonno die er af en toe voor hem was. Beiden genoten van deze momenten. Zachtjes strijk ik met mijn hand over zijn klamme voorhoofd en geef hem een kus op zijn wang. Hij broemt wat en begint te trillen. Als het gebrom omslaat in een hard grommend en hoestend geluid, schrikken we ons kapot. We kijken hem hoopvol aan met de wens dat hij zijn ogen open zal doen, maar buiten het hoesten en een soms van pijn vertrekkend gezicht, gebeurt er helemaal niets. Stil kijk ik naar Antonio in zijn ziekbed. Zijn rechterarm en zijn

gezicht zijn gedeeltelijk verlamd, vandaar dat hij wat scheef ligt. Hij beweegt met zijn linker arm, soms heftig, dan weer wat minder. Hij zoekt met zijn hand. Ik leg mijn hand onder die van hem. Hij duwt mijn hand naar beneden. Of hij dit bij bewustzijn of in zijn onderbewustzijn doet, wordt me niet duidelijk, maar ik voel zijn vingers om mijn hand klemmen. Hij ziet er in dit bed zo kwetsbaar, bijna breekbaar uit. Hij begint opnieuw te hoesten. We kijken elkaar verschrikt aan. De verpleegster komt aanrennen en voelt zijn pols. Wat betekent dit? “Heeft hij pijn?” vraag ik angstig. “Nee wij dienen hem morfine toe. Hij ligt nu in zijn comfortzone.” “In zijn comfortzone?” vraag ik verbaasd. Bij een comfortzone stel ik mij iets héél anders voor. “Het betekent dat hij in zijn laatste uren geen pijn meer zal hebben,” antwoordt de verpleegster. Verpletterd kijk ik de verpleegster aan en herhaal: “comfortzone.” Ik had hiervoor toch wel het gevoel dat hij pijn had. Ik denk er verder niet bij na, maar de woorden van de verpleegkundige, “zijn laatste uren,” dreunen door mijn hoofd. Ze geeft ons een zakje met daarin een sleutel, een portemonnee en wat papiertjes. “Heeft meneer zijn vriendin achtergelaten. Ze is bij hem geweest, maar ze moest weer weg.” Giulia kijkt me aan en ik zie de woede bij haar opkomen. Als ik aan het verleden denk, begrijp ik dit volkomen. Giulia had juist de band met haar vader

weer terug totdat deze vrouw roet in het eten kwam gooien. Ze kreeg het letterlijk te horen: “Ja meisje, ik neem het nu van je over.” Dat waren de woorden die Giulia een jaar geleden door de telefoon te horen kreeg van de vrouw die zich de vriendin van haar vader noemt. Een jaar geleden had Antonio een zware bypassoperatie ondergaan. Giulia en ik zijn door een hel gegaan. Hij verwachtte dat ik op ieder moment zijn probleempjes waaronder het communiceren met de verpleegkundige zou oplossen. Op die momenten leed hij aan het ‘Ikke niet begrippe-syndroom’. Terug naar zijn huis wilde hij niet meer en vroeg of ik een ander huis voor hem kon regelen. Of hij kreeg van de nachtzuster niet de pijnstillers die hij per se wilde hebben. Je kon het zo gek niet verzinnen of er werd op Elena gerekend. We waren echter zó blij dat hij de operatie overleefd had, dat ik praktisch alles voor hem deed. Mijn gedrag is een erfenis van vroeger; onbewust hield ik het lijntje met het verleden intact. Vroeger deed ik alles uit angst voor hem. Zijn handen zaten bij tijd en wijle erg los. Nu deed ik het uit de liefde die ik nog steeds voor die grote man koesterde, alleen samen met hem zijn wilde ik niet meer. Mijn leven is verdergegaan en daar had hij moeite mee. Ik was los van zijn dominantie, maar zat op een bepaalde manier nog vast aan die grote Italiaan.